

Jeg kan saaledes, saameget dette Lovforslag end i mange Henseender tiltaler mig, ikke finde det rigtigt, at man, som det synes, i det Mindste til engang hen i Tiden har udskudt Bestemmelsen om Kjøbenhavns Befæstning mod Landfiden, og jeg kan heller ikke finde det rigtigt, at Eierne af de her omhandlede Grunde skulle yde Erstatning for at blive frie for en Servitut, der nu har paa- hvilet dem i over 200 Aar. Jeg vil derfor ikke ubetinget kunne stemme for Lovforslaget i den Form, som det nu har, men jeg haaber og stoler paa, at naar det, hvad der vel utvivlsomt vil skee, gaaer til et Udvalg, man da der vil kunne træffe saadanne Forandringer deri, som vilde gjøre det muligt for mig at stemme for det; stemme for det i den Skikkelse, det nu har, vil jeg ikke kunne.

Fallesen: Det ærede Medlem, som først havde Ordet i denne Sag, fremstillede klart og i det Hele taget fuldstændigt, hvad der var foregaaet her i Thinget under en anden Sags Behandling, der berørte de samme Forhold, som vi nu beskæftige os med; men det forekommer mig, at det ærede Medlem ikke tilstrækkeligt fremhævede den overordentlig store Forskjel paa Sagens Stilling dengang og nu; og naar man, som det ærede Medlem og flere andre ærede Medlemmer, der have udtalt sig idag, stærkt fremdrager de Ytringer, der saaldt under hiin Debat, saa bør man vistnok tillige stærkt fremhæve den Forskjel, der er paa Sagens Stilling dengang og Sagens Stilling nu. Dengang — og det er Noget, som ogsaa den ærede Minister har gjort opmærksom paa — var der Tale om Expropriation af samtlige private Grunde; der var Ingen, der tænkte paa at gjøre Noget, for at de daværende Grundeiere kunde deeltage i Fordelene, der var kun Tale om at expropriere Alt og saa selv at drage hele Fordelen deraf. Derfor spillede under hine Forhandlinger Grundlovsparagrafen om Eiendomsretten, altsaa nu Grundlovens § 82, en saa overordentlig stor Rolle; det var om „Almeenebellet“, at den største Deel af Debatten dreiede sig. Men saaledes ligger Spørgsmaalet nu ikke for. Der var ogsaa et andet Forhold, som gav Debatten dengang sin Cha-

raakter, og det var, at Expropriationsretten laa under een, og Fæstningsværkerne under en anden lovgivende Forsamling. Monarkiet blev dengang fra en vis Side betragtet som en privat Person; man kaldte det endogsaa „Hr. Monarkiet“, og sagde, at denne private Person vilde berige sig ved at expropriere sin Nabo, en anden privat Person. Men dette Forhold er jo nu, som bekjendt, ikke længere tilstede. Disse Forskjelligheder gave hele den daværende Forhandling sin Charakter, og hvad der dengang udtaltes, kan derfor ikke ret anvendes i sin Heelhed paa Forholdet, som det nu er. Nu er jo Expropriationsspørgsmaalet af den Art, at det ikke kan antoges, at Noget vil gjøre Modstand derimod. Det dreier sig her ikke om Andet end om en af de almindelige Expropriationer, hvortil vi saa ofte have givet vort Samtykke ved Jernbaneanlæg, Veie og lignende Sager. Der viser sig tværtimod i hele Udfastet en Tilbøjelighed til saa meget som muligt at staae hver enkelt Grundeier, for og for saa i saa Henseende at maatte blive expropriert.

Som den hele Sag nu foreligger, er Hovedspørgsmaalet her, og det blev ogsaa ganske rigtigt bemærket af det ærede Medlem, som jeg nævnte, hvorvidt der skal gives Bederlag eller ikke. Her argumenterer nu det ærede Medlem saaledes: Dersom vi idag — sagde han — nedlægge Kjøbenhavns Fæstningsværker, og imorgen en eller anden Grundeier bygger, dersom Krigsministeren da nedlægger Forbud derimod, og Sagen gaaer til Domstolene, saa maatte, efter den ærede Talers Anskuelse, Domstolene give den vedkommende Grundeier Medhold; og saa skulde Indskrænkningerne vise sig at være bortfaldne. Den ærede Taler støttede dette paa den Sætning, at naar Aarsagen ophører, ophører ogsaa Virkningen, cessante causa, cessat effectus. Det var, saaledes opfattede jeg idetmindste Argumentationen, hans Mening, at den nævnte Sætning i dette Tilfælde skulde blive anvendt af Domstolene. Nu er denne Sætning jo i og for sig ganske rigtig, og jeg anerkjender det naturligtvis fuldt, men Spørgsmaalet er jo heller ikke om, hvorvidt den er rigtig, men Spørgsmaalet dreier sig om at anvende den